

2889 a

RS! 136/12.11.201,

CONFORM CU ORIGINALUL

Interpelare

Către: Ministerul Muncii și Protecției Sociale,

Doamnei Ministru Victoria Violeta ALEXANDRU

De la: Senatorul Vlad Alexandrescu

Obiectul scrisorii: Raport moral asupra copiilor lăsați în grija statului

Stimată Doamnă Ministru Victoria Violeta ALEXANDRU

În primul rând, vă adresez sincere felicitări pentru numirea în funcția de ministru al Muncii și Protecției Sociale și vă doresc mult succes în aplicarea programului de guvernare asumat. Prin prezenta interpelare, doresc să fac o revenire la răspunsul primit de la Ministerul Muncii și Protecției Sociale, înregistrat la cabinetul parlamentar cu nr. 191/07.11.2019, cu numărul de ieșire de la instituția dumneavoastră: 2344/MCB/25.10.2019, răspuns pe care îl consider nesatisfăcător. Prin urmare, vă supun atenției următoarele aspecte care, în opinia mea, necesită clarificări suplimentare.

Întrebarea adresată:

„De ce nu le este permis accesul inopinat și/ sau anunțat în centrele de plasament/ rezidențiale organizațiilor societății civile și altor persoane care au un interes justificat în acest sens? Un asemenea acces, în baza unui regulament aplicabil la nivel național, ar duce la diminuarea semnificativă a abuzurilor care se petrec în aceste centre și la îmbunătățirea respectării drepturilor acestor copii.”

Răspunsul primit:

„În ceea ce privește accesul organizațiilor societății civile și a altor persoane în centrele de plasament, menționăm că actualul cadru legal încurajează acest lucru.”

Adresa: Calea 13 Septembrie nr. 1-3, sector 5, București, cod poștal: 050711

Situația de fapt:

Avem cazul Centrului de Resurse Juridice (CRJ), care a solicitat un parteneriat cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale și cu Ministerul Sănătății pentru a avea acces în centrele de plasament aflate în subordinea DGASPC, pentru prevenirea și combaterea abuzurilor care se petrec în aceste centre și pentru îmbunătățirea respectării drepturilor copiilor. CRJ s-a lovit de un refuz al acestei solicitări rezonabile.

Întrebarea adresată:

„De ce nu reevaluați situația fiecărui copil din sistem și trasați, apoi, un parcurs nebirocratic, nestandardizat, creativ și lipsit de prejudecăți, potrivit căruia dezvoltarea capacităților, aptitudinilor, temperamentului și identității fiecărui copil să fie mereu privită ca un obiectiv în sine care să fie verificat periodic?”

Răspunsul primit:

„Referitor la reevaluarea fiecărui copil din sistem și trasarea unui parcurs nebirocratic, nestandardizat, creativ și lipsit de prejudecăți, așa cum știți Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, instituție aflată în subordinea MMJS, nu este furnizor de servicii sociale și nu lucrează direct cu beneficiarii, prin urmare această atribuție revine exclusiv Direcțiilor Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului sau organismelor private acreditate, în calitatea lor de furnizori de servicii sociale acreditați.”

Situația de fapt:

Sunt de acord că ANPDCA nu este furnizor de servicii sociale și nu lucrează direct cu beneficiarii, prin urmare această atribuție revine exclusiv Direcțiilor Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului. Aș dori să știu câte controale au fost realizate de această instituție în ultimii 3 ani, câte recomandări/ sugestii cu privire la trasarea unui parcurs nebirocratic, nestandardizat, creativ și lipsit de prejudecăți au fost înaintate de autoritate către DGASPC-uri?

Întrebarea adresată:

„De ce nu colectează și publică ANPDCA permanent date despre copiii și tinerii din sistemul rezidențial, dar și familial, pentru fiecare județ: vârstă, tipuri de dizabilități, probleme de sănătate mintală, unități de învățământ școlarizați șamd?”

Răspunsul primit:

„Referitor la colectarea și publicarea permanentă de date, precizăm faptul că în curând, respectiv în cursul lunii noiembrie va fi disponibil online un studiu de fezabilitate realizat de Comisia Europeană, care vizează inclusiv colectarea și disponibilitatea datelor existente la nivelul statelor membre. Conform proiectului acestui studiu, România este una dintre țările care nu este menționată printre cele care nu dispun de date sau ale căror date nu sunt de încredere sau complexe sau dezagregate.”

Situația de fapt:

Aceste date continuă să fie inaccesibile celor interesați. Intenționează Ministerul Muncii și Protecției Sociale să elaboreze și să difuzeze public un buletin statistic lunar, cu date despre copiii și tinerii din sistemul rezidențial, dar și familial, pentru fiecare județ, precum: vârstă, tipuri de dizabilități, probleme de sănătate mintală, unități de învățământ școlarizați șamd.

Întrebarea adresată:

„De ce ANPDCA nu asigură de urgență programe coerente de formare profesională a persoanelor interesate să asigure condiții de îngrijire și ocrotire în familia proprie, precum și a salariaților din centrele rezidențiale publice?”

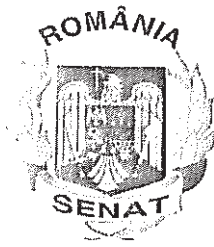
Răspunsul primit:

„Formarea profesională continuă a persoanelor interesate să asigure condiții de îngrijire în propria familie precum și a salariaților din cadrul centrelor rezidențiale publice este de asemenea obligația furnizorului de servicii sociale.”

Situația de fapt:

Am apreciat că în răspuns mi s-au prezentat articole din standarde cu privire la managementul de caz, sistemul rezidențial și asistența maternală. Aș dori să știu care e situația

Adresa: Calea 13 Septembrie nr. 1-3, sector 5, București, cod poștal: 050711

actuală a asistenților maternali, a personalului (educatorilor) din centrele de plasament/rezidențial în ceea ce privește formarea continuă. De câte ori pe an beneficiază de formare continuă și cum se realizează aceasta? Cine monitorizează acest lucru?

Întrebarea adresată:

„Care sunt prioritățile ANPDCA? De ce auditarea centrelor de plasament și a asistenților maternali profesioniști nu constituie o prioritate pentru ANPDCA?”

Răspunsul primit:

„Referitor la auditarea centrelor de plasament este de precizat faptul că în perioada 2016 – 2019, ANPDCA a implementat un proiect care a vizat inclusiv evaluarea tuturor centrelor de plasament și a copiilor îngrijiți în acest tip de instituții. Tocmai pentru a elimina orice suspiciune de subiectivism, evaluarea a fost realizată de echipe constituite de banca mondială și formate din specialiști independenți sau asistenți sociali din cadrul colegiului național al asistenților sociali din România.”

Situația de fapt:

Nu am primit încă un raport/ răspuns cu privire la auditul extern ce ar trebui să vizeze accesul la sănătate asigurat copiilor din sistemul de protecție specială, precum și diagnosticile și tratamentele primite de copiii cu handicap sau cu probleme cronice de sănătate. Un audit extern ar trebui să vizeze accesul la educație asigurat copiilor din sistemul de protecție specială. Vă rog să-mi spuneți cum se face evaluarea sistemului de protecție specială, cum poate fi realizată și pe ce cale? Sunt folosite formulare de evaluare a serviciilor, a personalului și a mediului în care evoluează copiii aflați sub măsura protecției speciale, la care aceștia să răspundă periodic, sub protecția anonimatului? Sau ce alte metode sunt folosite pentru a asculta și vocea copiilor aflați cu măsura protecției speciale?

Întrebarea adresată:

„De ce nu limitați mutările ce afectează relațiile socio-afective dezvoltate de către minor?”

Adresa: Calea 13 Septembrie nr. 1-3, sector 5, București, cod poștal: 050711

Răspunsul primit:

„În vederea limitării mutărilor ce afectează relațiile socio-afective dezvoltate de copil în cadrul sistemului de protecție specială, în proiectul de lege, mai sus menționat a fost introdusă o prevedere care vizează acest aspect.”

Situația de fapt:

Proiectul Guvernului privind modificarea și completarea Legii Copilului vine cu o serie de completări de ordin financiar. Instituționalizarea în sine ar trebui să constituie o soluție de ultim resort, principiul de bază fiind acela că orice copil/ tânăr trebuie să aibă cel puțin nevoile de bază acoperite și acces la servicii de calitate pentru a duce o viață demnă în familie și comunitate. Vă rog să-mi comunicați care sunt măsurile de prevenție aplicate în materia prevenirii abandonului familial?

Întrebarea adresată:

„De ce nu intră copiii în posesia alocației de stat în momentul în care aceasta este virată, eventual consiliat fiind de o persoană de referință?”

Răspunsul primit:

„Conform prevederilor art. 4, alin. (3) și (4) din legea privind alocația de stat pentru copii nr. 61/1993, cu modificările și completările ulterioare, pentru copiii pentru care s-a stabilit măsura de protecție specială într-un serviciu de tip rezidențial, alocația de stat pentru copii se plătește numai în cont personal. După împlinirea vârstei de 14 ani, plata alocației de stat pentru copii se poate face direct titularului, cu încuviințarea reprezentantului său legal.”

Situația de fapt:

Așa cum am prezentat în volumul „COPIII LUI IROD – Raport moral despre viața copiilor aflați în grija statului”, alocația copiilor din sistem este la mâna directorului DGASPC. Copilul nu intră în posesia alocației. Deseori, mulți dintre tinerii cu care am vorbit mi-au semnalat faptul că merg la cerșit sau practică sex comercial pentru că nu au bani. Alocația lor e blocată într-un cont pentru capitalizare, urmând să intre în posesia acelor sume după încetarea măsurii protecției speciale. Este inadmisibil ca tinerii să nu aibă acces la propriii bani. Vă rog să-

Adresa: Calea 13 Septembrie nr. 1-3, sector 5, București, cod poștal: 050711

mi prezentați o perspectivă cu privire la acest fenomen, prezent în toate direcțiile de protecția copilului la nivel național.

Întrebarea adresată:

„De ce nu sunt copiii stimulați și încurajați continuu să prezinte sau să verbalizeze orice situație disfuncțională apărută în relația de lucru cu adulții aflați în proximitatea sau în mediul lor de proveniență?”

Răspunsul primit:

„Standardele minime de calitate cuprind de asemenea prevederi clare în ceea ce privește mecanismele de soluționare a plângerilor.”

Situația de fapt:

Mai mulți tineri mi-au semnalat faptul că nu au fost lăsați să depună o sesizare/ petiție la centru. Unora dintre ei le-a fost ruptă sesizarea. Cum ne asigurăm că dreptul copiilor la petiție este respectat? Un mod principal de prevenire a încălcării drepturilor copilului constă în punerea la dispoziție a unor mecanisme adecvate și eficiente de formulare și soluționare a plângerilor de către organisme independente. Instituția abuzatoare, în cazul de față – centrul de plasament/ rezidențial, nu poate fi și instituția care să răspundă plângerii copilului.

Întrebarea adresată:

„Care sunt activitățile vocaționale sau sportive sistematice, cu caracter permanent, pe care prin personalul centrelor de plasament/ rezidențiale le organizează?”

Răspunsul primit:

„De asemenea, standardele minime de calitate cuprind prevederi la orientarea vocațională.”

Situația de fapt:

Acesta e un răspuns superficial. Aș aprecia revenirea cu un răspuns pornind de la valorile noii instituții rezultate prin comasarea ANPD cu ANPDCA. Cum monitorizează instituția nou

înființată activitățile vocaționale sau sportive sistematice, cu caracter permanent, pe care le organizează centrele de plasament/ rezidențiale ?

Întrebarea adresată:

„Care sunt mecanismele clare și eficiente de monitorizare a evoluției post-instituționalizare a tinerilor pe care ANPDCA le aplică?”

Răspunsul primit:

„Așa cum am menționat anterior, ANPDCA nu este furnizor de servicii sociale, prin urmare nu monitorizează evoluția post-instituționalizare a tinerilor.”

Situația de fapt:

Anual, 3 000 de tineri părăsesc sistemul de protecție socială. Pe mulți dintre aceștia i-am întâlnit în gară sau pe străzi. Pe unii am putut să-i iau de pe stradă, să apelez la organizații neguvernamentale, în funcție de nevoile tinerilor. Am adresat o solicitare tuturor direcțiilor de protecția copilului din țară cu privire la mecanisme de monitorizare post-instituționalizare și aceștia mi-au răspuns: „Nu există în lege, deci nu avem nici o obligație”. Sute de tineri au bătut la porțile centrului pentru a beneficia de suport. Au primit același răspuns: Nu există prevederi, deci nu putem face nimic. Rolul autorității este să gândească politici și în acest domeniu. Este vorba de copiii abandonati, deveniți adulți și care nu s-au putut adapta unei noi etape din viață, pentru că n-au fost pregătiți.

Vă solicit, totodată, să-mi comunicați măsurile pe care le-ați decis și acțiunile concrete pe care le veți întreprinde pentru a da eficiență recomandărilor și propunerilor de mai sus, precum și rezultatele acțiunilor ministerului pe care îl conduceți.

Cu considerație,

Senator Vlad Alexandrescu

Adresa: Calea 13 Septembrie nr. 1-3, sector 5, București, cod poștal: 050711